

29.4.2026

Viljami Yli-Hemminki

Asiantuntija- puheenpuorojen esittely

Kokousten taustamateriaalit

FINGRID

Niclas Damsgaard, SvK

- Damsgaard toimii Svenska kraftnätissä päästrategistina.
- SvK hakee tällä hetkellä uutta toimitusjohtajaa. Thomas Pålsson toimii virkaatekevänä toimitusjohtajana, ulkomaan asioita hoitavat muut henkilöt. Häätäreservien hankinta on ollut erityisen poliittisesti sensitiivi aihe Ruotsissa.
- Ruotsin valtio tukee asiakkaita takautuvasti tammi-helmikuun sähkölaskuissa. He leikkaavat väliaikaisesti bensa- ja dieselveroja ja nostavat sähköautotukea. Ruotsissa on vaalit 13.9.
- Svk sijoittaa miljardi euroa turvallisuuteen varmistamalla varaosien, kriittisten laitteiden ja pätevän työvoiman saatavuuden sekä kehittämällä varastoja, logistiikkaa ja korjaustyön kestävyyttä. Myös Gotlannin sähkönriittävyttä parannetaan kahdella uudella 220kv kaapelilla.
- Aurora Line -hanke on herättänyt Ruotsissa keskustelua sähkönhintojen noususta. Aurora Line 2 / Fenno-Skan 3 -yhteyden rakentamista puoltaa se, että Suomeen on kehitteillä merkittävästi uutta sähköntuotantoa sekä se, että pohjoiset siirtoyhteydet vahvistavat molempien maiden sähköjärjestelmien toimintavarmuutta.

David Freed, Swedenergy

- David Freed toimii ryhmäpäällikkönä (sähköjärjestelmä ja markkinat), sähköjärjestelmän kehittämisestä vastaava
- Swedenergy on voittoa tavoittelematon teollisuus- ja etujärjestö yrityksille, jotka toimittavat, jakavat, myyvät ja varastoivat energiaa – pääasiassa sähköä, lämmitystä ja jäähdytystä. Heillä on jäsenenä lähes 500 yritystä, joihin kuuluu valtion omistamia, kunnallisia ja yksityisiä yrityksiä sekä energiasektorin yhdistyksiä.
- Swedenenergy on esittänyt sähköveron alentamista, erityisesti kaukolämmön sähkökattiloille ja lämpöpumpuille, jotta vapautetaan merkittävää joustoa sähköjärjestelmään ja hillitään kaukolämmön hintapaineita.
- Valtion budjettipolitiikan ristiriidat: Hallituksen kevätbudjetissa nähdään myönteisiä elementtejä sähköistymisen ja varautumisen kannalta, mutta Swedenergy kritisoi sitä, että fossiilisten polttoaineiden veronalennukset ja sähkö- sekä kaasutuet heikentävät sähköistymisen ja kaukolämmön asemaa.

Ministry of Climate and Enterprise, Maja Lundbäck, Energiaministerin valtiosihteeri

- Maja Lundbäck on taustaltaan sähköinsinööri. Hän on työskennellyt Svk:lla, ENTSO-E:llä ja Ebba Buschin neuvonantaja ennen valtiosihteerin tehtävää.
- Ebba Busch (KD) on Ruotsin varapääministeri sekä elinkeino- ja energiaministeri (ruotsiksi närings- och energiminister). Hän on toiminut nykyisessä roolissaan lokakuusta 2022 lähtien ja on puolueensa Kristillisdemokraattien puheenjohtaja.
- Buschin linja on ollut aktiivisesti ydinvoimaa edistävä.
- Busch on vastustanut Euroopan Verkkopaketin ehdotusta laittaa 25% pullonkaulatuloista säästöön, tulevia PCI/PMI hankkeita varten. Ruotsilla kertyy pullonkaulatuloja myös sisäisistä hinta-alueista.

Kristian Gustafsson, Vattenfall

- Kristian Gustafsson toimii vanhempana analytikkona sääntelytiimissä Vattenfallissa.
- Vattenfallin mukaan Ruotsin hallituksen on otettava suora osuus uusista ydinvoimahankkeista taloudellisen sitoumuksen suuruuden vuoksi
- Vattenfallin tytäryhtiö Videberg Kraft suunnittelee rakentavansa useita pieniä, modulaarisia reaktoreita, joiden yhteenlaskettu kapasiteetti on noin 1 500 megawattia, Ringhalsin ydinvoimalaansa Lounais-Ruotsissa, ja haki rahoitusta joulukuussa.
- Suurin osa Vattenfallin 165 miljardin kruunun investointibudjetista seuraavien viiden vuoden aikana on korvamerkitty tuulivoimaan ja sähköverkkoihin.

Vahva eurooppalainen sähköverkko on kilpailutekijä – rajasiirtoyhteydet tärkeitä Suomelle

- Verkkopaketilla EU haluaa nopeuttaa verkkojen rakentamista ja ohjata suunnittelua ja investointeja vahvemmin EU-tasolta. Rajasiirtoyhteydet liittävätkin Suomen osaksi eurooppalaista sähkömarkkinaa ja tuovat joustavuutta puhtaaseen sähköjärjestelmään.
- **TEN-E** muutokset liittyvät rajasiirtoprojektien suunnitteluun, rahoitukseen ja esim. uuden turvallisuuskategorian lisäämiseen.
- **Luvitusasetusten** muutokset liittyvät sitoviin 2–3 vuoden määräaikoihin, lupaprosessien selkeyttämiseen sekä verkon uusimishankkeiden luvituksen keventämiseen.

Miten suunnitteilla olevat Aurora Line 2 ja Fenno-Skan 3 hyödyttäisivät Ruotsia?

1. Pohjois-Ruotsin teollisuuden sähkönsaatavuus ja hinnan vakaus

- Pohjois-Ruotsin sähkönkulutuksen ennakoitaan kasvavan nopeasti (teräs, kaivokset, elektrolyysit). SE1 tarjousalueen sähkötase voi tulevaisuudessa kääntyä alijäämäiseksi. Pohjois-Ruotsin ja Suomen välisten yhteyksien vahvistaminen laskee tässä tulevaisuusskenaariossa SE1 hintatasoa ja pienentää hintojen vaihtelua. Tämä tukee Ruotsin teollisuuspolitiikkaa: sähkö ei ole pullonkaula investoinneille pohjoisessa.

2. Uudet yhteydet ja Suomen kantaverkko muodostavat vaihtoehtoisen reitin pohjois-eteläsuunnassa

- Nykyisin SE2:n ja SE3:n välinen siirtokyky rajoittaa, mikä aiheuttaa isoja hintaeroja. Uudet yhteydet muodostavat toimivan pohjois-etelä -käytävän Suomen kautta, täydentäen Ruotsin kantaverkkoa.

3. Maantieteellinen hajautus lisää järjestelmän resilienssiä

- Aurora line 2 vahvistaa yhteistä synkronialuetta. Maantieteellinen hajautus tuo hyötyä: säätilat Suomessa ja Ruotsissa eivät ole identtisiä, mikä tasaa tuotantoa.

Verkkopaketissa vielä hiottavaa

1. Pullonkaulatulot

Reaktio on pääosin kielteinen, vaikka tuemme uusien siirtoyhteyksien rakentamista. Pahimmassa tapauksessa Suomen pullonkaulatulot ohjautuvat EU:n yhteiseen pottiin. Liian väljästi kirjoitetut delegoidut säädökset antavat komissiolle laajat valtuudet varojen jakamiseen.

2. Suunnittelu

Euroopan energiaverkkojen suunnittelu siirtyisi kohti keskitetympää, EU-tasoista ohjausta. Esimerkiksi TYNDP-prosessissa (Ten-Year Network Development Plan) korostuisi jatkossa yksi EU-skenaario.

Neljän vuoden prosessia tulisi täydentää kahden vuoden jälkeen bottom-up skenaariolla.

Turvallisuusprojektien lisäys CEF-E rahoituksen piiriin positiivinen asia.

3. Luvitus

Näemme luvitusehdotukset positiivisina:

- 2-3v määräajat
- Selkeät vaihtoehtoisarviot ja Natura 2000 kompensaatiot
- Luvituksen helpottaminen johtokatuja uusimisessa (toisaalta rajallinen vaikutus)

4. Liityntöjen priorisointi

Fingrid hyödyntää jo eräänlaista first-ready-first-served-järjestelmää. Fingrid kohtaa liityntätarpeiden priorisointiin liittyviä ongelmia ja yhteiskunnallinen hyöty tulisi ottaa nykyistä paremmin huomioon liityntäkapasiteettia allokoitaessa.

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

www.fingrid.fi

FINGRID